

Yttrande

Datum 2021-08-26
Klassificering 1.1.4
Dnr RAÄ-2021-1300

Ert dnr Ku2021/01236

Remiss av betänkandet Immunitet för utställningsföremål (SOU 2021:28)

Kulturdepartementet har begärt att Riksantikvarieämbetet yttrar sig över förslagen i ovan nämnda betänkande.

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet tillstyrker utredningens förslag till en ny lag om immunitet för utställningsföremål och att Riksantikvarieämbetet ska pröva ansökningar enligt lagen. Riksantikvarieämbetet delar emellertid inte utredningens bedömning om att kostnaderna kan hanteras inom myndighetens befintliga anslag utan anser att ansökningsförfarandet bör finansieras genom en avgift. Mot bakgrund av komplexiteten i förslagen föreslår Riksantikvarieämbetet att de föreslagna bestämmelserna träder i kraft först den 1 januari 2023.

Synpunkter

Prövningsmyndighet och det formella förfarandet (avsnitt 7.4.3)

Riksantikvarieämbetet instämmer i förslaget om att myndigheten är lämplig för uppdraget att handlägga och fatta beslut med anledning av ansökningar om immunitet. Riksantikvarieämbetet handlägger i dag frågor om bland annat statliga utställningsgarantier. Det förefaller troligt att museer som i dag ansöker om statlig utställningsgaranti kan ha ett intresse av att även ansöka om immunitet. Riksantikvarieämbetet kan därför se effektivitetsvinster i att myndigheten handlägger båda dessa ärendetyper.

Sekretess för vissa uppgifter i låneavtalet (avsnitt 7.4.4)

Riksantikvarieämbetet tillstyrker den föreslagna ändringen i offentlighets- och sekretesslagen. Riksantikvarieämbetet vill dock uppmärksamma att uppgift om enskildas ekonomiska förhållanden i det avtal som ska ges in till handläggande myndighet enligt 4 § andra stycket lagen om immunitet för utställningsföremål även ges in till myndigheten i samband med en ansökan om statlig utställningsgaranti genom en verklista. Den verklistan innehåller information om verk, ägare av verk samt värdering av verk. Det hade därför varit önskvärt att även

Riksantikvarieämbetet
Box 1114
621 22 Visby
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Bankgiro 5052-3620

verkslistan omfattades av sekretess i dessa fall. Bestämmelsen skulle kunna utformas enligt följande:

Sekretess gäller för uppgift om enskildas ekonomiska förhållanden som framgår av avtal som ges in till handläggande myndighet enligt 4 § andra stycket lagen (2022:xx) om immunitet för utställningsföremål eller som framgår av verkslista som ges in till handläggande myndighet i samband med en ansökan om statlig utställningsgaranti, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Prövningens innehåll (avsnitt 7.4.5)

Prövningen av en ansökan om immunitet innehåller flera bedömningsmoment. Riksantikvarieämbetet bedömer att den mest komplexa prövningen rör huruvida utlånanen har rätt att föfoga över föremålet eller inte. Mot bakgrund av det lågt ställda beviskravet ("skäl att anta") i förslaget bedömer Riksantikvarieämbetet att det ändå är möjligt att fatta välgrundade beslut i denna fråga.

Ekonomiska konsekvenser (avsnitt 8.2)

Riksantikvarieämbetet delar inte utredningens bedömning om att kostnaderna kan hanteras inom myndighetens befintliga anslag utan anser att ansökningsförfarandet bör finansieras genom en avgift. Avgiftsfinansiering är lämplig för att hålla ned antalet "slentrianansökningar".

Ikraftträdande (avsnitt 8.4)

Mot bakgrund av komplexiteten i förslagen bedömer Riksantikvarieämbetet det som rimligt med ett ikraftträdande först den 1 januari 2023.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Joakim Malmström efter föredragning av verksjuristen Emma Grimlund. Även överantikvarien Knut Weibull, avdelningschefen Jesper Andersson, chefsjuristen Maria Westergren och handläggaren Julia Rolandsdotter har varit med om den slutliga handläggningen.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.